

SECȚIA I

ASPECTE EPISTEMICE ȘI METODOLOGICE PRIVIND EDUCAȚIA ÎN DOMENIUL DREPTURILOR COPILULUI

THE RIGHTS OF THE CHILD IN THE CONTEXT OF ONLINE EDUCATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA DREPTURILE COPILULUI ÎN CONTEXTUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ONLINE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Ilie NASU,
dr., confer. univ., USARB, Președinte al Consiliului administrativ al ONG-lui
Centrul național de Evaluare, Testare și Politici educaționale

CZU: 37.018.43(478)

Summary: The article "The child*s rights in the context OnLine education in the Republic of Moldova", authored by Ilie Nasu, is dedicated to a pressing problem faced by the Republic of Moldova in the conditions of forced organization of distance education, imposed by the exceptional conditions dictated by the introduction of the state of emergency due to the coronavirus-19 pandemic. The author analyses the Government's desperate attempts to organize the distance learning in the Republic of Moldova, indicating the pros and cons of these measures. The article's history signals that the Ministry of Education and the Government missed the opportunity to try / practice the distance learning, ignoring the practice of the European countries and the recommendations of the national press (newspaper Făclia no. 42 dated 10.11.2017 – Perspective strategies for the education of the Republic of Moldova, authored by Ilie Nasu, and other sources), waking up at the time of crisis in an unprepared state of the education system both in terms of managerial, material, methodological and logistical.

The irresponsibility and ignorance of the education system managers led to imposing additional / increased, unjustified, illegal expenses on the parents of the students of the Republic of Moldova and to clear violation of the Constitution of the Republic of Moldova (art. 35, p. 4 – the state education is free) and of the Education Code.

Virtuality, including distance learning, is becoming from year to year an integral part of human life in various spheres of activity. The proposed recommendations address both the solution of the problem of distance learning implementation and ceasing the unjustified process of liquidation of small schools and formation of constituency schools, bringing both considerable savings of financial resources as well as moral, social, psychological satisfaction for students, parents and managers in the education system.

Rezumat: Articolul „Drepturile copilului în contextul educației on-line în Republica Moldova”, scris de Ilie Nasu, este dedicat unei probleme stringente cu care se confruntă Republica Moldova în condițiile organizării forțate a învățământului la distanță, impuse de condiții excepționale dictate de introducerea stării de urgență din cauza pandemiei de coronavirus-19. Autorul analizează încercările disperate ale Guvernului de a organiza învățământul la distanță în Republica Moldova, indicând argumentele pro și contra acestor măsuri. Istoricul articolului semnalează că Ministerul Educației și Guvernul au ratat ocazia de a încerca/practica învățământul la distanță, ignorând practica țărilor europene și recomandările presei naționale (ziarul Făclia nr. 42 din 10.11.2017 – Strategii de perspectivă). pentru învățământul Republicii Moldova, autor Ilie Nasu, și alte surse), trezirea în momentul de criză într-o stare nepregătită a sistemului de învățământ atât din punct de vedere managerial, material, metodologic și logistic. Iresponsabilitatea și ignoranța managerilor sistemului de învățământ a condus la impunerea unor cheltuieli suplimentare/creștute, nejustificate, ilegale părinților elevilor din Republica Moldova și la încălcarea clară a Constituției Republicii Moldova (art. 35, p. 4 – învățământul de stat este gratuit) și din Codul Educației. Virtualitatea, inclusiv învățământul la distanță, devine de la an la an o parte integrantă a vieții umane în diverse sfere de activitate. Recomandările propuse

abordează atât soluționarea problemei implementării învățământului la distanță, cât și încetarea procesului nejustificat de lichidare a școlilor mici și de formare a școlilor de circumscripție, aducând atât economii considerabile de resurse financiare, cât și satisfacție morală, socială, psihologică pentru elevi, părinți. și managerii din sistemul de învățământ.

Key words: management, distance learning, Internet, online platform, personal computer, tablet, mobile phone, TV.

Cuvinte-cheie: management, învățământ la distanță, Internet, platformă online, computer personal, tabletă, telefon mobil, televizor.

Istoric. Pandemia Coronavirus-19, care a atacat grav, practic, toate țările lumii a impus condiții noi, neobișnuite, de activitate și organizare a vieții publice. Guvernele țărilor, afectate de Covid-19, au determinat strategia și tactica organizării vieții țărilor pe care le conduc, majoritatea recurgând la stabilirea Situației de Urgență cu toate rigorile ce rezultă din această situație, totuși ele fiind diferite de la o țară la alta.

Este important să specificăm că unele țări au refuzat să declare stare de Urgență pentru țările lor: Suedia, Belarus, Finlanda, parțial, Norvegia... , unele țări au acționat prompt, rapid, altele cu anumită întârziere, unele au efectuat din start testări în masă pentru a reuși să separe cetățenii contaminați de cei sănătoși, alte țări, printre care și Republica Moldova au practicat doar un număr foarte limitat de testări, care dădeau artificial un tablou camuflat de infectări, dar convenabil pentru o imagine bună a guvernării, care în final s-a dovedit a fi o înșelăciune amară, pierdere de timp... în realitate oamenii se infectau și astăzi avem ceia ce avem-un val mare de îmbolnăviri după luni de carantină!

Istoria va aprecia post-factum care variantă a fost mai rațională, a admis mai puține jertfe omenești și pagube materiale pentru fiecare țară în parte. Evident, că se cere, pentru prezent cât și pentru viitor, o analiză minuțioasă, multifuncțională, cu participarea experților din diferite sfere de activitate a acestui război cu Coronavirus-19, în primul rând, pentru depășirea cât mai rapidă a acestei pandemii, cât și de a fi capabili să depășim astfel de crize în viitor.

Sistemul de învățământ al RM și carantină - *"Constatăm, cu regret că sistemul educațional nu a fost pregătit să facă față unei asemenea provocări"* - a relatat dl ministru al ECC (Făclia, 15 mai 2020).

Ne întrebăm: De ce așa ceva a putut avea loc? De ce ne-am trezit absolut nepregătiți pentru învățământul la distanță? Cunoaștem foarte bine că orișice stat se dezvoltă și se protejează după anumite reguli stricte, majoritatea lor bazându-se pe tactica și strategia militară: orișicare stat își formează așa numitele rezerve de stat: în alimentație, energetică, epidemiologică ...menține sistemul de sănătate pentru protecția sănătății cetățenilor, hrănește armata națională pentru a fi gata să apere țara în caz de intervenție a inamicului, menține și echipează, hrănește o altă armată: polițiști, vameși, grăniceri, carabineri, forțe secrete, bine plătite, bine înzestrate ! menite pentru menținerea ordinii publice.... care cu ce s-a ocupat în cazul Stării de Urgență, rămâne să fie apreciat de către fiecare cetățean... Tabloul este departe de a fi unul rațional: blindatele cu mitraliere scoase în stradă pentru "luptă" împotriva coronavirusului, poliția impusă să tortureze populația cu amenzi astronomice (Salariul mediu în economie - 1600 lei iar amenda - 25 000 lei!), mass – media să profanareze opinia publică, trecând cu tăcerea mai multe aspecte ale vieții omului simplu în condițiile stării de urgență....

Odată cu introducerea stării de urgență a fost sistată și activitatea instituțiilor educaționale. A fost această sistare unica posibilitate corectă?

Astăzi cunoaștem că nu toate țările au ales această cale. Mai mult ca atâta, aflăm că în Germania o bună parte din clasele de absolvire au continuat studiile pentru toată perioada de carantină în țară, iar în Franța președintele dl E. Macron ne-a mirat mult vizitând la sfârșit de carantină o școală primară din suburbiile Parisului, care a activat pentru toată perioada carantinei!

Ca alternativă a stării de carantina, la părerea noastră, era posibil continuarea procesului instructiv cu respectarea strictă a regulilor de protecție a sănătății publice: a copiilor, părinților, cadrelor didactice, a populației, lucrul pe care l-am expus și pe rețelele de socializare, propunerea rămânând fără nici o reacție din partea celor responsabili.

Explicație pare a fi nivelul scăzut de igienă din instituțiile educaționale (în majoritatea satelor blocul sanitar (WC) se află în curtea școlii, fără apă, fără cele necesare pentru asigurarea igienei necesare) care a servit ca motiv pentru sistarea activității.

Cunoaștem, că în fiecare an comisiile în care activează și medici, persoane responsabile, semnează actele de punere în activitate a acestor instituții educaționale! De ce se tolerează din an în an această stare deplorabilă?

Se cere adoptarea amendamentelor corespunzătoare la legislația în vigoare pentru a impune organele de resort să lichideze de urgență neajunsurile acestea.

Suntem de acord, că sunt importante toate treburile de care sunt preocupați cei de la guvernare: drumuri bine, Prima casă...dar trebuie să conștientizăm , că asigurarea condițiilor normale de activitate în instituțiile educaționale trebuie să fie o prioritate a tuturor persoanelor responsabile de la toate nivelele.

Astăzi cunoaștem că în Republica Moldova avem sute de sate în care nu s-a înregistrat nici un caz de îmbolnăvire cu Covid-19, ceia ce pune la îndoială necesitatea sistării activității tuturor instituțiilor educaționale!

Bineînțeles, că pentru Chișinău, Bălți și poate pentru unele centrele raionale erau necesare condițiile de carantină și cu totul alte condiții trebuiau aplicate în condițiile comunităților rurale în dependență de cantitatea populației, ocupația de bază, numărul de cetățeni plecați/sosiți din străinătate, poziția geografică....

Învățământul OnLine. Adevărat este că într-un timp destul de redus de la stabilirea stării de urgență, apare ordinul ministrului nr. 351 din 19.03.2020 despre continuarea învățământului la distanță în condiții de carantină: ”Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal”, mai apoi și pentru segmentul preșcolar. Ordinul se execută și nu se discută! De aceia lăsăm vremelnic momentele discutabile din aceste ”Metodologii..” și ne întrebăm: **De ce ele au fost publicate pe rețelele de socializare și nu pe pagina oficială a MECC? De ce învățământul la distanță a fost impus fără ca MECC să asigure baza materială a acestui învățământ?**

Până și slaba bază materială de care dispune sistemul de învățământ: calculatoare, table optice, tablete etc. au rămas închise în instituțiile educaționale, fără utilizare pentru toată perioada Carantinei.

Toată greutatea menținerii învățământului la distanță a fost aruncată pe spatele cadrelor didactice, a părinților, elevilor! MECC și aici a ”uitat” să vadă tot procesul integral - mii de copii, părinți, cadre didactice nu au dispus de baza materială necesară pentru asigurarea învățământului la distanță. **O întrebare vine de la sine către MECC: Cadrele didactice sunt obligate din salariul lor mizerabil să asigure cu tehnica necesară menținerea învățământului la distanță?** De ce Guvernul, Ministerul nu a contribuit și nici nu are de gând să contribuie cu anumite credite

preferențiale, subsidii, alte mijloace pentru a asigura baza materială a învățământului OnLine atât pentru cadrele didactice cât și pentru elevi, părinți?

Reproșăm: Pentru proiectele ”Prima casă”, ”Drumuri bune”, care are o conotație politică, sa-u găsit miliarde de lei, iar pentru pregătirea viitorului țării - sistemul de învățământ, problema finanțării adecvate devine o problemă irezolvabilă pentru guvernare.

Când cadrele didactice vor fi asigurate cu cele necesare pentru activitatea sa tot atât de bine cum sunt echipați polițiștii, funcționarul de stat?

Evident, că învățământul OnLine se deosebește enorm de procesul de instruire efectuat în condiții normale în școală, deci este necesar de elaborat/formulat un echipament standard de stat pentru asigurarea învățământului OnLine. Se termină al doilea an de pandemie iar acest standard de stat încă nu este elaborat/format și asigurat conform legislației în vigoare (Codul Educației, par.III, art. 9, p.2).

La părerea noastră un asemenea standard ar trebui să includă: Internet (cel puțin pentru perioada orelor de studii), o tabletă sau dispozitivul echivalent, cameră de luat vederi și sursa de energie pentru fiecare elev, cadru didactic și părinte.

Cunoaștem că majoritatea țărilor au trecut la învățământul OnLine, fiind impuși de către Covid-19. Evident! Este imposibil într-o zi să treci efectiv, pe neașteptate, de la aratul câmpului cu boi la aratul cu tractor teleghidat cu operator, care stă acasă sau în oficiu său de muncă la distanță! Această infrastructură trebuie asigurată! Dea ceea și avem atâtea probleme despre care insistent tace guvernarea : mii de copii, care nu pot participa la învățământul OnLine, unii nu au nici electricitate, Internet, televizor..., distrugerea sănătății copiilor- în primul rând a vederii, deoarece să privești timp de 4-6 ore în ecranul mic al telefonului mobil e dăunător! Eficacitatea și randamentul în așa caz tind către zero. De ce ”au luat apă în gură” medicii, managerii din învățământ?...

Se știe că mai mult de 80% din participanții la învățământul OnLine folosesc telefonul mobil ca sursă de informare. Problemă poate fi depășită prin utilizarea anumitor dispozitive:

Vizualizarea eficientă a informației de pe telefonul mobil

https://img.staticdj.com/7a3dda927c460a4175efd5c0d22945f2_540x.png

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0273/6678/5059/files/2_66e0a762-2967-4bbe-95d6-98e27b4e387f_480x480.gif?v=1584435112

sau cu ajutorul Ecranului/monitorului – portabil

https://img.staticdj.com/7a3dda927c460a4175efd5c0d22945f2_540x.png

O soluție similară este Telefonul mobil cu proiecție pe ecran mare

https://cdn.shopify.cn/s/files/1/0382/2115/2391/files/060101.15_480x480.png?v=15909977

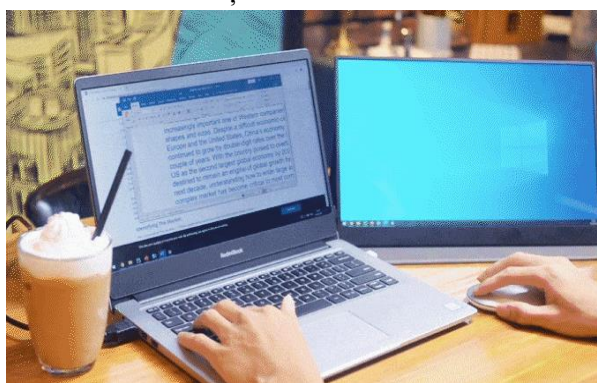
43

Tehnologiile moderne ne pun la dispoziție aparate și mai performante cum:
Telefon mobil + computer Personal

https://ksr-ugc.imgix.net/assets/030/371/779/4c3ce0550ed971e0e79ef8ae1e84dcfb_original.gif?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1598564125&auto=format&gif-q=50&q=92&s=ea2d1904be750e27cad48feb6e8b0fc4

Sau Computer personal cu ecran aditional

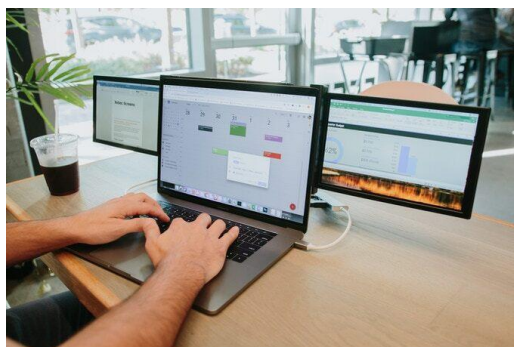
https://ksr-ugc.imgix.net/assets/030/381/272/3f4f13607d4570b140cd93cfd4a156fc_original.gif?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1598628121&auto=format&gif-q=50&q=92&s=5b400862710998dae87c3a05c6f819c3

Un interes deosebit prezintă **Computatorul personal cu ecran aditional și cu dispozitiv de animație**

https://ksr-ugc.imgix.net/assets/030/609/765/994e194cdcd361403b4a79a7c2ab7661_original.gif?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1600180486&auto=format&gif-q=50&q=92&s=be77357855958d5f1192c612ceaf4a21

sau Computerul cu trei ecrane sincronizate.....

https://img.staticdj.com/15c6ff99d9d0b595d692430d820a667e_720.jpeg

Pentru un învățământ OnLine de perspectivă socotim necesar dotarea locului de lucru al elevului, studentului, adultului cu echipament modern, capabil să susțină un proces de instruire performant ca:

Mini proiector OnLine

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0477/7816/8987/products/C6-DLP-Projector-Android-5-1-2GB-16GB-WiFi-BT4-0-Mini-Projector-Built-in-5000MA_590x.jpg?v=1601409683

Proiectarea imaginii pe mână

<https://img.staticdj.com/c8037f25f62b46ef4d968db39ddcfc72.gif>

Care poate fi utilizat în diferite situații, transport, odihnă...inclusiv aflându-te în cada de baie!, proiectorul fiind mic, ușor și fără nici un pericol tehnic.

Diferite alte dispozitive, capabile să ușureze procesul de instruire:

Copiator instantaneu

https://ksr-ugc.imgix.net/assets/030/754/229/eda42f1af417a468eb2c24a5e5237df5_original.jpg?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1601086560&auto=format&frame=1&q=92&s=05e2be3e8484d8e6bda1b686c01bda61

https://ksr-ugc.imgix.net/assets/030/695/466/b5844f241b998e7833359dd116006971_original.jpg?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1600757214&auto=format&frame=1&q=92&s=20b1cc324fe009c93aa58336ab2925ac

Un echipament modern și de o perspectivă mai îndelungată este:

<https://ksr->

[ugc.imgix.net/assets/030/440/329/2ab19f59524290abb7741297685ef7f8_original.png?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1599017384&auto=format&frame=1&lossless=true&s=83c8500f271a95d18321fed4c6f0be10](https://ksr-ugc.imgix.net/assets/030/440/329/2ab19f59524290abb7741297685ef7f8_original.png?ixlib=rb-2.1.0&w=680&fit=max&v=1599017384&auto=format&frame=1&lossless=true&s=83c8500f271a95d18321fed4c6f0be10)

Mass-media, presupunem, a fost impusă să nu relateze aceste probleme!

Cunoaștem, că țările europene au cheltuit mai mult de 500 000 000 euro la începutul anilor 2000 pentru a valorifica tehnologia OnLine, formând , o bază materială solidă: calculatoare performante, internet masiv, tehnologii ajustate...

Ce a întreprins ME în această direcție ? Amintim că săptămânalul "Făclia" în noiembrie 2017 a publicat articolul "Strategii de perspectivă pentru educația Republicii Moldova", propunând utilizarea învățământului OnLine în locul școlilor de circumscripție, adică în locul "optimizării" păguboasă efectuată de guvernare, în rezultatul căreia au șters de pe harta Moldovei mai mult de 120 de sate!, impunând copiii să circule prin frig, ploaie la zeci de kilometri, pe drumurile înglodate... Costurile acestei "Optimizări" sunt de 10 de ori mai mari de cât învățământul la distanță propus, care prevedea procurarea pentru fiecare copil, părinte, cadru didactic a unei tablete la preț de 100 dolari !! (India a produs 2 000 000 de aceste tablete la preț de 100 \$ pentru toți studenții țării ! Importăm din India ceai, porumb dulce, medicamente...și nu ne "aduce mintea" să importăm și tablete la 100 \$) De ce nu am asigura cu așa tablete și sistemul de învățământ din RM ? Adăugați Internet de stat-gratuit și o cameră de luat vederi! și baza materială minimală a învățământului la distanță este asigurată!

În același articol (Făclia, noiembrie 2017) a fost explicată tendința internațională de trecere la manualele electronice, care ar da o economie de surse bănești, care pot acoperi o parte din cheltuielile pentru procurarea tabletelor și camerelor de luat vederi pentru învățământul OnLine.

Regretabil, dar MECC, Guvernul nu au contribuit absolut cu nimic pentru asigurarea bazei materiale a învățământului OnLine!!! Cel puțin au putut da o dispoziție de a utiliza baza materială a instituțiilor educaționale pentru dotarea elevilor fără resursele necesare, bineînțeles, sub responsabilitate personală și cu întoarcere după carantină!?! Paradoxal, dar aceste resurse : mii de calculatoare, laptopuri, tablete au stat închise în școli! Acest arsenal poate fi folosit tot așa cum am folosit manualele date în chirie elevilor-practică deja acumulată pe parcursul a mai multor ani.

O altă problemă importantă la părerea noastră pentru învățământul OnLine este asigurarea cu Internet. Ministerul a convenit cu companiile "Orange" și "Moldcel" pentru a asigura cadrele didactice cu 50 Gb gratis pentru învățământul OnLine! Dar, regretabil, au uitat că în procesul de învățământ activează OBLIGATORIU !!! doi actori: cadrul didactic și ELEVUL!!!!????

În acest mod părinții au fost supuși unei impozitări frauduloase din partea MECC pentru a asigura procesul de învățământ al copiilor la distanță - asigurarea cu dispozitivele necesare și Internet, costurile cărora se ridică la mai mult de 10 000 lei pentru fiecare familie! Evident, că un număr considerabil de familii nu au reușit să asigure aceste cheltuieli, copiii lor fiind privați de învățământul OnLine. MECC era obligat să asigure baza materială a învățământului OnLine conform Constituției RM art. 35, p.4 prevede "Învățământul de stat este gratuit."!

Se cere ca deputații, să elaboreze un amendament corespunzător pentru a restitui părinților sumele impozitate de către învățământul la distanță.

Practic, Guvernul a avut posibilitatea simplă și sigură de a obliga "Moldtelecom" – ul, ca întreprindere a statului, să asigure procesul de învățământ la distanță cu Internet gratuit, lucru care lipsește și astăzi.

Realitatea învățământului la distanță ascunde multe alte probleme dubioase ale guvernării. Realitatea este cu mult mai dură de cât este prezentată de către minister și guvern. Se cere o analiză minuțioasă și impunătoare din partea Societății Civile, a părinților, a cadrelor didactice a procesului de învățământ la distanță, cu atât mai mult că în perspectivă noi tot mai mult vom fi nevoiți să folosim învățământul virtual, ca o cerință a progresului tehnico-științific.

Și încă o întrebare pentru MECC- sate de sate nu au înregistrat nici un caz de infectare cu Covid-19! De ce a fost sistat procesul normal de învățământ din aceste sate? APL, Primarul, managerii instituțiilor educaționale nu au fost capabili să monitorizeze corect situația, inclusiv, și sistarea procesului de studii în caz de necesitate???

Rămâne de remarcat, că primăria mun. Chișinău a susținut o echipă de entuziaști, care într-un termen record au propus apoi au și elaborat o cantitate impunătoare de lecții la distanță, ceea ce dovedește că dispunem de minți creatoare, care nu sunt valorificate la justa lor valoare

Bineînțeles, că baza didactică formată merită o atenție deosebită, o analiză detaliată și apreciată la justa valoare. Rămâne ca verificarea ei în procesul de instruire la distanță să fie acreditată de practica vieții, activității la distanță.

Apreciem mult efortul depus de către acești entuziaști ai învățământului, dar în același timp ne interesează cât ne-a costat, acest lucru, care este eficacitatea și randamentul, deoarece, după știrile de care dispunem din teritoriu, anume eficacitatea și randamentul acestor lecții, construite în stilul "didacticei clasice", care prevede prezența copilului în fața cadrului didactic, șchiopătează foarte mult. Pentru învățământul OnLine, la părerea noastră, este nevoie de aplicarea unor metode deosebite de cele "clasice", cum ar fi punerea anticipată la dispoziția elevului a unui "semnal de reper" a viitoarei lecție de predat, cum folosea profesorul novator V. F. Șatalov.

Evident, a venit timpul de a elabora o didactică nouă, corespunzătoare cerințelor învățământului OnLine.

Învățământul la distanță propus actualmente rezolvă în majoritatea sa o singură componentă a procesului instructiv-transmiterea informației, celelalte componente rămânând în mare măsură nerezolvate.

Varianta învățământului OnLine propusă astăzi de translație la televizor a lecțiilor elaborate seamănă foarte mult cu varianta propusă de americani pentru Brazilia în anii 60 ai viacului trecut, care prevedea instalarea unui emițător de televiziune în San-Paulo și a 150 000 de televizoare în sălile de clasă pe tot teritoriul țării, rezolvând în acest mod problema deficitului de cadre didactice și necesitatea pregătirii lor, lucru foarte dificil, costisitor și de lungă durată pentru acel moment, dar și legat cu multe alte aspecte de ordin social, economic și nu în ultimul rând, cel militar.

Rămân până ce fără rezolvare o serie de alte probleme la care ministerul nu a dat nici o atenție: Cum asigură părinții procesul de învățământ când în familie sunt trei elevi în clase diferite și au un singur televizor? Când nu au nici televizor și nici electricitate? Când părinții sunt lipsă sau elevii rămân "din capul lor"? Rămâne nerezolvată și problema evaluării procesului de învățământ la distanță, lucru de care nu ne putem lipsi nici într-un caz.

În învățământul OnLine se schimbă cardinal atât rolul învățătorului cât și modul de activitate al elevului. În mare măsură învățătorul devine un îndrumător al elevului iar elevul suportă activitatea de bază-munca individuală.

Evident, se cer efectuate schimbări în Codul Muncii, Codul Educației, Codul fiscal, care ar corespunde situației pentru învățământul OnLine

Presupunem că ME dispune de o bază de date clară, concretă despre situația pe teren, dar afirmarea ex- ministrului la radio Europa Liberă că 97 % din elevi participă la procesul de învățământ OnLine nu este de cât o utopie.

Actualmente ministerul educației face eforturi sporite pentru a asigura calificarea necesară a cadrelor didactice și aproape nimic pentru asigurarea bazei materiale pentru învățământul OnLine.

Este salutară și adresarea către cetățeni, businessmeni... de a dona, procura calculatoare, altă tehnică similară pentru instituțiile educaționale ale țării. Guvernul, din spusele ministrului Igor Șarov în interviul publicat în Ziarul de Gardă, a alocat 20 000 000 lei pentru întărirea bazei materiale a instituțiilor educaționale!

Dar să evaluăm acest efort: 20 000 000 : la 5000 lei (costul minimal al unui laptop)=4000 de laptop-uri! Divizat la 1200 de unități școlare căpătăm 3,3 calculatoare pentru fiecare școală! Dacă în mediu în fiecare școală avem 10-15 clase cu câte 25-30 elevi, ne dăm seama că acest efort guvernamental nu rezolvă absolut nimic pentru învățământul la distanță.

Bineînțeles că autoritățile, prim ministru în repetate rânduri se plâng că nu sunt posibilități de finanțare masivă a sectorului bugetar, de majorare a salariilor, de asigurare cu o bază materială modernă... Evident, că acesta trezește nu numai nedumeriri dar și o revoltă bine justificată când constatăm că aceiași guvernare are finanțe pentru a asigura salarii de 500 000 lei lunar unor persoane din aparatul de stat (directorul Băncii Naționale...), de a plăti altora pensii de 150 000 lei lunar...

Trebuie să înțelegem, că învățământul la distanță diferă mult de cel real din sala de clasă. În actualul învățământ la distanță cadrele didactice au lucrat cu colectivul clasei bine cunoscut, format în condiții de activitate reală. Interacțiunea elevilor continuă în mare măsură relațiile stabilite în sala de clasă. Cadrul didactic deja nu mai are colectivul clasei reale ci unul dispersat, Lucrul trebuie dus la individual cu fiecare copil.

În învățământul la distanță accentul se cere de pus pe interacțiunea cadrului didactic cu elevul și cantitatea elevilor în clasă nicidecum nu mai poate fi de 25-35 elevi. Credem că cantitatea maximală de elevi în învățământul la distanță poate fi de 8-12 elevi Responsabilitatea elevului în acest proces devine impunătoare. Responsabilitatea/motivația participării elevului diferă de cea din clasă unde cadrul didactic poate observa și influența obligatoriu activitatea fiecărui elev. Psihologia grupei clasei în învățământul OnLine este ignorată, cel puțin nu corespunde celei din clasa reală. Sarcina didactică a cadrului didactic, evident, trebuie micșorată considerabil.

În rol de axiomă. Virusul Covid-19 ne va însoți mai mulț timp, posibil, ani de zile. Învățământul la distanță rămâne a fi una din modalitățile de bază de continuare a studiilor, dar nu

poate să fie unica. Conținutul învățământului, metodele de lucru trebuie ajustate corespunzător la TIC.

Randamentul, eficacitatea învățământului OnLine actualmente după cele mai optimiste păreri se ridică maxim la 40-60 %. Evident, se cere de găsit modalitățile necesare de a majora randamentul lui la maxim posibil.

În concluzie suntem nevoiți să constatăm că drepturile multor copii în învățământul OnLine din RM nu sunt asigurate conform legislației în vigoare.

Se cere, conform legii Codul educației stabilirea standardului de servicii educaționale pentru activitatea a învățământului în condiții OnLine. (cap. III rt. 9, p. 2, Pachetul standard de servicii educaționale pentru învățământul general se aprobă de Guvern.).

Se cere de urgență determinarea/publicarea și asigurarea acestui standard cu speranța că el va include asigurarea gratuită a fiecărui cadru didactic, elev, părinte cu dispozitive necesare pentru învățământul OnLine (Laptop, tabletă, camere de luat vederi, platforme de comunicare la distanță, Internet...). Elaborarea didacticei învățământului OnLine rămâne o problemă pentru viitor.

Referințe bibliografice:

1. Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal. Aprobate prin ordinul MECC nr.351 din 19.03.2020. <https://mecc.gov.md/ro>
2. Făclia-săptămânal de informație, opinie și cultură pedagogică, 15 mai 2020.
3. Ilja Talev, Ziua Mondială a Copilului 2020: Sa reinventăm viitorul educației!, Ziarul de Gardă, nr. 44 (783), 19.11.2020.

FORMS OF LEGAL EDUCATION OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN ФОРМЫ ПРАВОВОГО ВОСПИТАНИЯ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

Инна Владиславовна КОВАЛЬЧУК,
кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры педагогики и социальной работы,
Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича

CZU: 373.016:34

Summary: Forms of legal education with parents, students are described. Emphasis is placed on continuity in legal education.

Rezumat: Sunt descrise: forme de educație juridică cu părinți, elevi. Se pune accent pe continuitatea în educația juridică a școlărilor

Key words: legal education, form of education, parents, junior schoolchildren.

Cuvinte-cheie: educația juridică, forma de educație, părinți, școlari junior.

Регулятором поведения человека в демократическом обществе выступает право. Важно понять, что знание прав и их реализация на практике каждым членом общества обеспечивает благосостояние общества и его развитие. В связи с этим важно рассматривать механизмы усовершенствования методики ознакомления граждан с правами и обязанностями. Ученые подчеркивают необходимость ознакомления с правами члена гражданского общества еще с раннего возраста. На это обращали внимание: Н. Волкова, Б.Джоравя, И.Запорожан, И Иванов., М. Фицула [2, 4, 5, 6, 9]. В трудах сделан акцент на то, что именно ранний возраст является сензитивным периодом для теоретического усвоения прав человека.